

μέτρων. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἀπὸ Λονδίνου εἰς Νιουκαστέλ γραμμὴ ἔχει μῆκος 450 χιλιομέτρων. Ἐν Ἀμερικῇ τὰ τηλεφωνικὰ σύρματα μεταξύ Νέας Ὑόρκης καὶ Βοστώνης ἔχουσι μῆκος 1000 χιλιομέτρων. Ἡ γραμμὴ αὕτη εἶνε ἡ μακροτέρα πασῶν. Ὁ λόγος φέρεται εἰς ἀπόστασιν 1,000,000 μέτρων. Ἡ Μασσαλία ἀπέχει τῶν Παρισίων μόνον 900 χιλιομέτρα. Δύνανται ἄρα νὰ συνδεθῶσι τηλεφωνικῶς αἱ δύο πόλεις. Ὅπως τὸ πρᾶγμα ἀποδειχθῆ ἔμπρακτως, ἡ διεύθυνσις τῶν γαλλικῶν τηλεγράφων ἐπένοησε τὸ ἐξῆς ἀπλοῦν πείραμα. Ἦνωσε τὴν γραμμὴν τῶν Βρυξελλῶν-Παρισίων πρὸς τὴν γραμμὴν Βρυξελλῶν-Ἀμβέρσης, πρὸς ταύτας δὲ δευτέρην γραμμὴν ἄρτι κατασκευασθεῖσαν μεταξύ Παρισίων καὶ Βρυξελλῶν καὶ εἰς τὸ ἅλον σύμπλεγμα προσέθηκε καὶ τὴν γραμμὴν ἀπὸ Βρυξελλῶν εἰς Βερδιέ. Οὕτω ἐπετελέσθη γραμμὴ μῆκους 1000 χιλιομέτρων. Ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν πλήρης. Οὐδεμία ἀσάφεια ἐν τῇ μεταβιβάσει τῶν λέξεων. Εἰς τοσοῦτον μακρὰν ἀπόστασιν ἀκούεται ἡ ὁμιλία, ὥσει οἱ συνομιληταὶ εὐρίσκονται εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων. Αἱ ἐργασίαι πρὸς σύνδεσιν τῶν Παρισίων καὶ τῆς Μασσαλίας ἤρχισαν ἤδη. Ὁμιλῶν τις ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Σηκουάνα θὰ ἀκούεται εἰς τὴν Μεσόγειον. Οἱ Φωκαεῖς θὰ εὐρίσκονται εἰς ἄμεσον συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Λουτεκίας. Τίς θὰ ἐπίστευε τοῦτο πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ;

ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια ἔδε προηγούμενον φύλλον).

Η'

Ἡ καλύβη τοῦ Ἀθιγγάνου

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Γιαννιὸς ἐτήρησε τὴν ὑπόσχέσιν του. Τοιαῦται ὑποσχέσεις τηροῦνται τόσον εὐκόλως! Ὅλιγας ἡμέρας μετὰ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Γυφτοκάβουρα, φέρων τὸν βαρὺν ὑλοτομικὸν πέλεκυν τοῦ ἐξαδέλφου του Χρήστου ἐπ' ὤμου, ἐπορεύετο πρὸς τὴν καλύβην τοῦ σιδηρουργοῦ, ἵνα παραγγείλῃ ὁμοίον διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φωκίωνα.

Αὕτη ἦτο αἰτία εἰς τὸ φανερόν· ἠρέσκετο δὲ καὶ ὁ ἴδιος νὰ πιστεῖν ὅτι ἀληθῶς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀδελφικῆς ἐντολῆς ἐπέσπευδε τόσῳ προθύμως τὸ βῆμα τὴν δειλὴν ἐκείνην τοῦ Μαΐου, ἀψηφῶν τὴν καυστικὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Ἀλλὰ τὸ κρυπτόν ἐλατῆριον, οὐ τὴν ὑπαρξίν οὐδ' ὑπώπτευν ἐπὶ τὸ στέρνον αὐτοῦ ὁ ἀπλοῦς

εἰκοσαετῆς ποιμὴν, τὸ ἐλατῆριον δι' οὐ ἐκινεῖντο οἱ πόδες αὐτοῦ, ὅπως κινεῖντο οἱ δεῖκται τοῦ ὥρολογίου, ἦτο οὐχὶ ἡ ἀδελφικὴ στοργή, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐπανίδῃ τὴν Ἀθιγγανίδα.

Εἶνε καὶ τοῦτο ἐν ἐκ τῶν ἀνεξηγήτων μυστηρίων τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ αὐχμηρᾶς ἀντιπαθείας βλαστάνει οὐχὶ σπανίως τῆς περιπαθεστάτης ἀγάπης τὸ ἄνθος, ἐνῶ ἡ ἀμοιβαία συμπάθεια πολλακίς ἐξατμίζεται, καθίσταται ἀδιαφορία διὰ τῆς προσεγγίσεως. Μεγάλοι ἔρωτες, μεγάλαί φιλίας, ἤρξαντο δι' ἔχθρας ἀμοιβαίας, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ αἰσθήματος ἐγένετο οὐχὶ σπανίως ἡ παράδοξος μονομαχία, καθ' ἣν οἱ ἀντίπαλοι ἐφορμῶσι κατ' ἀλλήλων πάνοπλοι, μένεα πνέοντες, καὶ συντρίβουσι τὰς λόγχας — ἵνα ριφθῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων.

Ἀκριβῶς εἰπεῖν, τὸ πρὸς τὴν Ἀθιγγανίδα αἰσθημα τοῦ ποιμένος, καίπερ παρεμφερὲς δὲν εἶχεν ὅμως τοιοῦτον τύπον. Ἀνῆκεν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐξελιξέως εἰς τὸ εἶδος τῶν ἐχόντων τρεῖς φάσεις· πρώτη φάσις ἦτο ἡ ἀντιπάθεια, ἤρχιζε νῦν ἡ δευτέρα, ἡ ἀγάπη· τρίτη φάσις κατὰ μοιραῖον κανόνα ὤφειλε νὰ ἐπέλθῃ τὸ μῖσος!..

Ὁ Ἀθιγγάνος, καθήμενος ἐπὶ ὀγκώδους λίθου πρὸ τῆς καλύβης, ὤξυνε διὰ τῆς ρίνης πέλεκυν καινουργῆ, ὃν ἐκράτει μεταξύ τῶν γονάτων. Ἦκουσε τὸ βῆμα τοῦ χωρικοῦ καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν. Ἐμειδίασε τὸ μειδιάμα ἐκεῖνο τῆς εὐαρεσκείας, ὅπερ καθίστα στυγνοτέρην τὴν ζωὴν μορφὴν αὐτοῦ καὶ προσεφώνησε τὸν ἐρχόμενον·

— Καλῶς τὸν Γιαννιὸ! Πολλὰ χρόνια θὰ ζήσῃ, παιδί μου.

— Γιατί; ἠρώτησεν ἐκεῖνος, καὶ προσεγγίσας προσέθηκεν εἰς ἄλλον τόνον φωνῆς: ὦρα καλή!

Ὁ σιδηρουργὸς ἔτεινε τὴν χεῖρα πλήρη σωρίας καὶ στιλπνῶν ρινισμάτων σιδήρου καὶ ἐσφιγξε τὴν τυλώδη παλάμην τοῦ ἀγρότου.

— Γιατί; νὰ γιατί: πολλὴ ὦρα ἔλεγα ἔς τὸ κορίτσι, σήμερα ἔπρεπε νὰ μᾶς ἔρθῃ ὁ Γιαννιὸς ἀπ' τῆς Γουβαις πῶχουμε καὶ τὸ ῥημολάγι.

— Ῥημολάγι: καὶ ποῦ τὸ θάρσες, ἔς τὸ καρτέρι;

— Ἐγὼ νὰ τὸ βαρέσω· σάν πως κυνηγᾷ ποτέ; Τῶπιασε ἡ Ζεμφύρα ἐψὲς μέσ ἔς τὸ στᾶρι τοῦ Καράμπελα.

— Γεῖά ἔς τὰ ποδάρια της! εἶπεν ὁ ποιμὴν γελῶν.

Καὶ ἐκάθισε μετὰ τοῦ σιδηρουργοῦ παρὰ τὴν θύραν τῆς καλύβης καὶ ἤναψε διὰ τῶν πυρεκθόλων τὸ σιγάρων αὐτοῦ. Ὁ Γυφτοκάβουρας ἐπανέλαβε τὸ ρινισμα τοῦ πελέκειος, ὅπερ διέ-

κοπτε συνεχῶς ὅπως ἀποτείνῃ τὸν λόγον πρὸς τὸν παρακαθήμενον· ἐκεῖνος δ' ὠμίλει μασσῶν τὸ σιγάρον καὶ ἐκπέμπων νέφη καπνοῦ ἐπὶ τὸ γένειον καὶ τὴν ἀσκεπῆ κόμην τοῦ Ἀθιγγάνου.

Ἦτο δὲ ἡ κόμη αὕτη, ἡ μηδέποτε λειανθεῖσα ὑπὸ κτενός, τόσῳ δασείᾳ καὶ περιπλοκῷ, ὥστε χωρικός τις ἀστεῖος εἶπεν ἡμέραν τινὰ πρὸς ἔτερον ἀναζητοῦντα ἀπολεσθὲν ἐρίφιον:

— Μωρὲ κουμπάρε, γιὰ τήρα καλὸ κακὸ μὴν τρύπωσε ἔς τὰ μαλλιά τοῦ Γυφτοκάβουρα!

Ὁ Γιαννῖος συνωμίλει μετὰ τοῦ Ἀθιγγάνου περὶ διαφόρων πραγμάτων τοῦ χωρίου, ἄνευ ὀρέξεως. Προφανῶς ἐστενοχωρεῖτο καὶ ἔτυπτε διὰ τοῦ τσαρουχίου τὸ χῶμα. Δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ ἐπὶ πλῆον.

— Καὶ ποῦ γυρνάει ἡ Ζεμφύρα;

— Πᾶ νὰ ποτίσῃ τὴ γομάρα καὶ νὰ φέρῃ καὶ ξύλα. Μὰ τί διάτανο κάνει καὶ δὲν γυρνάει; Πάει νὰ βραδυάσῃ καὶ δὲν ἔχουμε φωτιά.

Καὶ ἐγερθεὶς ἐσπόγγισεν ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ δῆξας τοὺς λιχανοὺς ἐξήνεγκε συριγμὸν ὀξύτατον, ὃν ἀπέδωκε πολυλαπλοῦν ἢ ἡχώ.

— Κόπιξε νὰ ἰδῆς καὶ τὸ ῥημαδί μας τῶρα.

Καὶ ὤθησε τὴν νεότευκτον θύραν τῆς καλύβης. Ἦτο δ' ἡ καλύβη αὕτη παλαιὰ ἀχυραποθήκη τοῦ χωρικοῦ Καράμπελα, ὅστις παρέσχεν ἄνευ μισθώματος εἰς τὸν σιδηρουργὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἐνοικίσεως, ὑποχρεώσας ὁμῶς αὐτὸν νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν σεσαθρωμένην στέγην, ν' ἀντικαταστήσῃ τοὺς σεσηπότας στύλους καὶ τὰ κατασκευάσῃ φύλλον τῆς θύρας. Ὁ σιδηρουργὸς ἐπέτελεσε πάντα ταῦτα ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν καὶ ἐνεκατέστη ἐν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου. Τὸ οἶκημα βεβαίως οὐδ' εὐρύχωρον ἦτο οὐδὲ θερμὸν κατὰ τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ πάντοτε προτιμότερον τῆς σκιᾶς τῶν δένδρων. Καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων θὰ διεχειμάζον πατὴρ καὶ κόρη ἂν δὲν ἐτύγχανεν ἡ ἀχυραποθήκη τοῦ Καράμπελα.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς ἦτο ἄξιον τῶν ἐνοικούντων· πενιχρόν, ἀκατάστατον, πλήρες σιδηρικῶν, κοσκίνων, ρακῶν ἀνηρημένων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ δύο μεγάλων τυμπάνων. Εἰς τὸ βάθος ἀπέναντι τῆς θύρας ἐστίλβον ἐπὶ σανίδος πῆλινα μαγειρικά σκευῆ, δεξιᾶ δὲ τῶ εἰσερχομένων ἐκρέμαντο ἀπὸ δοκοῦ κατὰ σειρὰν εἰς ὀξύστυλος, εἰς ἄσκαυλος, ἐν ντέμι καὶ διερωγὸς κάτοπτρον, ἐν τῷ πλακίσι τοῦ ὁποίου ἦν ἐσφηνωμένον νωδὸν κτένιον. Τὸ ἔδαφος ἦτο κεχρισμένον, ὡς πάντες οἱ ἀγροτικοὶ οἴκοι, δι' ἀργιλλώδους γῆς κόπρω βόδς μεμιγμένης, ἡ ὁροφὴ μαύρη ἐκ τοῦ καπνοῦ. Δύο σκαμνία χαμηλὰ βαναύσως ἐργασμένα καὶ μία τάβλα, ἥτοι ταπεινὴ τράπεζα φαγητοῦ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς χω-

ρικοῖς, οἵτινες τρώγουσι κατὰ γῆς καθήμενοι, ἦσαν τὰ μόνα ἐπιπλα.

Ὁ Ἀθιγγανὸς παρετήρησεν ὅτι ὁ Γιαννῖος δὲν ἐφαίνετο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ οἴκου διακοσμῆσεως.

— Αἶμ, τί νὰ κάνωμε, παλληκάρι μου; εἶπε μετὰ τινος πικρίας. Δὲν ἔχομε ἐμεῖς τὰ χωράφια καὶ τὰ πράμματα τοῦ Καρανίκου. Ἦρθαμεν μὲ τὰ βρεμμένα μας τὰ κουρέλια κατὰ πῶς μᾶς εἶδες, χωρὶς σύνεργα, χωρὶς τίποτε. Μ' ἔψησε ἡ φωτιά καὶ μ' ἔφαγε τὸ σίδηρο καὶ μένα καὶ τὸ ἄμοιρο τὸ κορίτσι, ὡς ποῦ νὰ σηκώσωμε ἴλιγο κεφάλι. Καὶ πάλι, νᾶνε καλὰ κ' οἱ χωριανοὶ ποῦ μᾶς βοήθησαν καὶ δουλειὰ δὲν μᾶς ἔλειψε, καλὰ τὰ φέραμε ὡς ἐδῶ καὶ τὴν γομάρα πῆραμε καὶ σύνεργα καὶ ὄλο καλλιώτερα θὰ πᾶμε ἂν ἔρθουν δεξιὰ ἢ δουλειαις.

Μόλις ἐξῆλθον πάλιν συνεννοούμενοι περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ πελέκειος, προέβαλε πέραν ἀπὸ τῆς συστοιχίας τῶν πλατάνων κινούμενός τις ὄγκος ξύλων καὶ ἡ ὄνος ὀπισθεν αὐτοῦ ἀπὸ σχοινοῦ συρομένη.

— Ἐλα, πᾶρ τὰ ποδάρια σου κ' ἔχουμε μουσαφίρη, ἐφώνησεν ὁ Γυφτοκάβουρας.

Τὸ βαδίζον φορτίον ἀνεκινήθη καὶ διεφάνη ἡ μορφή τῆς Ἀθιγγανίδος κεκλιμένη ὑπὸ τὸ βάρος καὶ ὑπόδρα τὸ βλέμμα αὐτῆς διὰ τῶν κλάδων ὀλισθαίνον.

— Ὡρα καλὴ, καλῶς ὄρισες, εἶπε.

Στᾶσα παρὰ τὴν καλύβην ἀπέριψε μετὰ πατάγου τὰ ξύλα καὶ ἀπετίναξε τὰ μεταξὺ τῶν τριχῶν εἰσδύσαντα ξηρὰ φύλλα καὶ λέπη φλοιῶν. Ἦτο κεκμηκυῖα, καθιδρωσ καὶ ἐκαθέστη ἐπὶ ἐρριμμένου κερμοῦ δένδρου τανύουσα τὰ ἐκ τοῦ φόρτου ἀπαλλαγέντα μέλη.

Ὁ σιδηρουργὸς ἐξηκολούθει τὴν μετὰ τοῦ χωρικοῦ συνδιάλεξιν, ἰδὼν ὁμῶς ὅτι ἡ κόρη παρέτεινε τὴν νωχελῆ ἀκίνησιαν.

— Μπᾶ, τὴν ἀκαμάτρα! ἐπιστραφεὶς εἶπε διὰ φωνῆς θωπευτικῆς μάλλον ἢ ὀργίλης.

Ἡ Ζεμφύρα ἀνηγέρθη μετὰ γοργότητος, ἔδесе τὴν ὄνον καὶ ἐσπευσε πρὸς τὴν καλύβην· μετὰ μικρὸν δ' ἦναπτε γονυπετῆς μικρὰν πύραν ἐν ὑπαίθρῳ οὐχὶ μακρὰν τῆς θύρας.

Ὁ ἥλιος εἶχε πρὸ πολλοῦ δύσῃ καὶ ἡ σκιά τῶν βουνῶν ἐπιπτε βαρεῖα ἐπὶ τῆς καλύβης καὶ τοῦ περὶ αὐτὴν χώρου. Ὁ Ἑσπερος ἐσελάγιζεν ὑπὲρ τὰς κορυφὰς τῶν πλατάνων, καὶ πέραν ἀπὸ τοῦ χωρίου ἡ αὔρα τῆς ἐσπέρας ἐφερε διακεκομμένας φωνὰς ἀνθρώπων καὶ ζῶων καὶ ἤχους κωδωνίσκων καὶ στεναγμοῦς φλογέρας.

Ὁ Γιαννῖος παρηκολούθει λάθρα διὰ τοῦ βλέμματός τὴν εὐκίνητον Ἀθιγγανίδα εἰσερχομένην, ἐξερχομένην, κύπτουσαν καὶ ῥιπίζουσαν διὰ τῆς πνοῆς τὸ πῦρ, συντρίβουσαν ξυλάρια, ὀρθουμένην καὶ καθεζομένην εἰς τὸ κατώφλιον

καὶ οὐδὲ προσεῖχε πλέον εἰς τοὺς λόγους τοῦ μονοφθάλμου, λόγους ἄλλως ἤκιστα ἐνδιαφέροντας τὸν χωρικὸν καθὼ ἀφορῶντας εἰς τὰ μυστήρια τῆς σιδηρουργικῆς τέχνης.

— Τί λές; τὸ στρώνουμε; εἶπεν αἴφνης ἀλλάξας τόνον φωνῆς.

— Δὲν εἶν' ἄσχημη δουλειά, ἀπεκρίνατο ὁ Γιαννιὸς ἀφείς στεναγμὸν ἀνακουφίσεως· τὸ στομάχι μου βαρᾶ νταούλι ἀπ' τὴν πείνα.

Πρὸς τιμὴν αὐτοῦ λεχθήτω ὅτι αἰσθημά τι ὑψηλότερον τῆς πείνης εἴλκυε τὸν χωρικὸν καὶ ἐτυμπάνιζεν οὐχὶ ὁ στόμαχος αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ἀνυπότακτος καρδιά.

Ἡ κόρη ἔστησε τὴν χαμηλὴν τράπεζαν ἐν ὑπαίθρῳ πλησίον τῆς πυρᾶς, ἥτις ἐχρησίμευεν οὐχὶ πρὸς θέρμανσιν, ἀλλὰ πρὸς φωτισμόν. Κατέθηκε πῆλινον πινακίον, ἀφ' οὗ ἀνεπέμπετο ἡ ὀρεκτικὴ ὄσμη τοῦ μετὰ κρομμύων κεκαρυκευμένου λαγιδέως, δύο κύπελλα ἐκ τορευτοῦ ξύλου, δύο σιδηρᾶς περόνας καὶ τεμάχιον μπουμπότα. Ὁ δὲ σιδηρουργός, εἰσελθὼν εἰς τὴν καλύβην, ἐξῆλθεν αὐθωρεὶ κρατῶν ἐν τῇ ἀγκάλη ἀσκὸν οἴνοπληθῆ.

— Ἐδῶ τὸν ἔχουμε, εἶπε μειδιῶν ἐν μακαριότητι, καὶ ἐκαθέσθη κατὰ γῆς παρὰ τὴν τράπεζαν καλέσας τὸν χωρικὸν παρ' αὐτῷ.

Ἡ κόρη κατὰ τὰ ἐν τοῖς χωρίοις ἔθιμα δὲν ἔλαβε θέσιν· ὤφειλε νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς ἄνδρας τρώγοντας, κατόπιν δὲ θὰ ἔτρωγε μόνη παρέκει, εἰς μίαν γωνίαν, τὰ ἀπομεινάρια.

Θ'

Νυκτεριναὶ σηναί.

Ὁ λαγιδεὺς ἀρδευόμενος δι' ἀφθόνου οἴνου μετεπιβάζετο γοργῶς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ πινακίου εἰς τὰ ἄπληστα στόματα τῶν δύο δαιτυμόνων. Δὲν ἀπέμενον ἢ ὀλίγα ὄστᾶ καὶ κρύμματα, ὅταν ὁ Ἀθίγγανος νυδόκησε τέλος νὰ ἐνθυμηθῆ καὶ τὴν κόρην.

— Πάρ' τὸ τσανάκι ἀπὸ 'δῶ καὶ τήραξε μέσ' ἔς τὸ σακκούλι· εἶνε ἀπ' τὰ προφῆς δύο τρεῖς σαρδέλλαις.

Ἡ Ζεμφύρα ἐξετέλεσε τὴν πατρικὴν διαταγὴν καὶ εἰσῆλθεν εἶτα εἰς τὴν καλύβην ἵνα δειπνήσῃ ἐν τῷ σκότει.

Οἱ ἄνδρες διὰ τῶν δακτύλων σχίζοντες ἔτρωγον τοὺς ἀλμυροὺς ἰχθῦς καὶ ἔπινον δαψιλῆ οἶνον, ὃν προεκάλει τὸ ἄλας. Ὁ Ἀθίγγανος δὲν ἦτο πλέον ἐν πλήρει νηφαλιότητι, ὁ ὀφθαλμὸς ἐθολούτο, αἱ χεῖρες ἔσφαλλον. Ἠρξάτο ὑπστονθορῶν ἀθιγγανικόν τι ἄσμα.

— Ἀρῆ Διαβολόσπιθα, εἶπε τὸ πρῶτον νῦν καλῶν τὴν κόρην διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου, φέρε μου τὴν καραμούζα.

Προσῆλθεν ἡ κόρη λείχουσα τὰ χεῖλη καὶ

κρατοῦσα τὸν ὀξύαυλον. Εἶχε καλύψῃ τὴν κεφαλὴν δι' ἐρυθροῦ μαντιλίου καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νεανίου ἐφάνη ὅσον οὐδέποτε εὐμορφος.

— Ἐλ' ἀρῆ Διαβολόσπιθα, κόρη τοῦ Σαϊτάνη, ἐφώνησεν ἀπαισίως καγγάζων ὁ σιδηρουργός, πῆς κ' ἐσὺ ἓνα κρασί· σοῦ πρέπει γιὰ τὸ λαγὸ πῶπιασες πηλαλῶντας.

Ἡ κόρη συνεσταλμένη, δειλιῶσα, ἤρνεϊτο νὰ λάβῃ τὸ ξύλινον ποτήριον, ἀλλ' ὁ πατὴρ ὠργίσθη, θηριῶδῆς τι προσέλαβεν ἡ μορφή αὐτοῦ καὶ ἐξήμεσεν ἀθιγγανικὰς ὕβρεις. Ἡ Διαβολόσπιθα διὰ χεῖρὸς τρεμούσης ἔλαβε τὸ ποτήριον καὶ ἔπιε μέρος τοῦ περιεχομένου οἴνου, εἰς ἐπιτακτικὸν δὲ νεῦμα τοῦ πατρὸς ἐκένωσε καὶ τὸ ὑπολειφθέν.

— Ἐτσι σὲ θέλω, εἶπεν ἐκεῖνος τραυλίζων, παιδί τοῦ πατέρα σου. Ἐλα, κάτσε 'δῶ δίπλα!

Ἡ κόρη καὶ πάλιν ἐδίστασε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἄτοπον ταύτην πρόσκλησιν, ἀλλ' ὁ πατὴρ ἔσυρε βιαίως ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ σχεδὸν ἔρριψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. Ἐλαβεν εἶτα ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸν ὀξύαυλον καὶ ἐκόλλησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰ χεῖλη.

Καὶ ἂν δὲν εἶχε μεθυσθῆ ἐκ τοῦ οἴνου ὁ τάλαιπωρος χωρικός, ἀλλ' ἐμεθύετο νῦν ἐκ τῶν περιπαθῶν ἤχων τοῦ ὀξυαύλου, οἵτινες εἰσέδουον εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐκ τῶν βλεμμάτων τῆς Ἀθιγγανίδος, ἅτινα κατέτρωγον τὴν μορφήν του.

Ὁ μονόφθαλμος ἔτεινε καὶ δευτέρου ποτήριον πρὸς τὴν κόρην. Καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν ἀποποιουμένη, ὑβρίζων καὶ ἀναθεματίζων ὁ πατὴρ εἰς ἀκατάληπτον γλῶσσαν, ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὴν νεανίδα καὶ διὰ τῆς βίας ἔδωκε νὰ πῖη, χύσας μέρος τοῦ οἴνου ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῆς. Ὁ χωρικός ἔδηξε τὰ χεῖλη ἐξ ὀργῆς· ἂν εἶχε πῖη ἐν ἔτι ποτήριον οἴνου, ἴσως θὰ ἐπενέβαινε, ἴσως θὰ ἔτυπτε τὸν μέθυσον κατὰ κεφαλῆς — μόλις ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου:

— Σ' τὰ ὑστερὰ εἶνε κόρη του· τί ἔχω νὰ ἀνακατωθῶ ξένος ἐγώ;

— Ἀρέ Γιαννιέ, εἶπεν αἴφνης ὁ Ἀθίγγανος μασσῶν τοὺς λόγους, ξεφτέρι εἶσαι ἔς τὸ χορδὸ, μὰ εἶδες καὶ τὸ κορίτσι νὰ χορεύῃ;

Καὶ χωρὶς ν' ἀναμῆνῃ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ νεανίου:

— Αἰ, φέρ' τὸ ντέφι, ἀρῆ Διαβολόσπιθα, εἶπε πρὸς τὴν κόρην, ἐπιμένων ν' ἀποκαλῆ αὐτὴν ἐν τῇ μέθῃ διὰ τοῦ παρωνυμίου τούτου.

Ἡ κόρη δὲν ἀντέστη νῦν, αἱ δύο βίαιαι δόσεις τοῦ οἴνου εἶχον ἀρκούντως συνταράξῃ τὸ λογικὸν αὐτῆς.

Κρατοῦσα τὸ ντέφι ἀνὰ χεῖρας ἤρξατο πρὸς τοὺς ἤχους τοῦ ὀξυαύλου ῥυθμίζουσα βήματα καὶ κινήσεις πλήρεις ἀρρήτου χάριτος, ἀπιστεύτου εὐλυγισίας. Ἐφ' ὅσον γοργοὶ ἐπέτων ο

φθόγγοι ἀπὸ τῶν ὀπῶν τοῦ ξύλου, γοργοὶ ἔτυπον οἱ πόδες αὐτῆς τὴν γῆν καὶ οἱ δάκτυλοι γοργοὶ ἔτυμπάνιζον τὸ τεταμένον δέρμα. Καὶ προέβαιναν καὶ ὠπισθοχώρει καὶ περιστρέφετο μετὰ θαμβούσης ταχύτητος καὶ ἀνεκίνει περὶ αὐτὴν καὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν καὶ ὀπίσω καὶ ἔρριπτεν ὑψηλὰ καὶ ἤρπαζε καὶ ἐκύλιε κατὰ γῆς καὶ ἀνελάμβανε πάλιν καὶ πάντοτε ἐν ῥυθμῷ τὸ κωδωνίζον ντέφι.

Ὅταν δὲ τοὺς σπινθηρίζοντας φθόγγους διεδέχτο παρατεταμένη, ἐξηντλημένη φωνή, ὡς λιποψυχία, ὡς τελευταῖος πρὸς τὴν ζωὴν χαιρετισμός, ἡ γόησσα ἴστατο αἴφνης καὶ ἐν τρομῶδει παλμῷ φέρουσα τὸ ντέφι δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν, ἔκαμπτε ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὸ λιγυρὸν σῶμα, τόσον ὥστε οἱ τεταμένοι βραχίονες ἤγγιζον τὴν γῆν, καὶ ἔκλινεν εἶτα πρὸς τὰ ὀπίσω, προτείνουσα τὰ στέρνα, καμμύουσα ἠδ' ὑπαθῶς τοὺς ὀφθαλμούς, διαστέλλουσα ὡς ἐν διψῆ φιλημάτων τὰ χεῖλη. Καὶ οἱ βαθμηδὸν σθεννύμενοι κωδωνισμοὶ τοῦ τυμπανιδίου παρήγοντο πλέον ἐξ αὐτῆς τῆς ἠδονικῆς τοῦ σώματος φρικιάσεως.

Ὁ ποιμὴν ἐν ἐκστάσει παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος τὸ θέαμα καὶ ἀπολέσας πᾶσαν συναίσθησιν, ἔσυρεν ἀπὸ τῆς ζώης τὸ μετὰξινον βαλάντιον καὶ ἔρριπεν ἐν πρὸς ἐν τὰ ἐν αὐτῷ χαλκονομίσματα εἰς τὸν Ἀθιγγανον, ὅστις δὲν ἐδίστασε νὰ θέσῃ ταῦτα ἐν τῷ κόλπῳ. Καθ' ὅσον δὲ παρεστίνετο τῆς Μαινάδος ὁ χορὸς καὶ ὁ νοῦς αὐτοῦ ἐσαλεύετο πλειότερον ἢ μορφὴ ἠλλοιοῦτο, ἡ ἀναπνοὴ ἐξήρχετο ταχεῖα καὶ καυστική. Δις ἢ τρίς, ἐνῶ ἐκείνη διήρχετο ἐγγὺς καὶ ἔκλινε προκλητικῶς τὸ σῶμα, ὁ Γιαννῖος ἔτεινε τὴν ἀγκάλην ὅπως περιλάβῃ τὴν λιγυρὰν ὀσφύν, ἀλλ' ἐξέφυγεν ἡ γόησσα, εἰρωνικῶς μειδιῶσα.

Ἐλησμένοι πλέον ὁ νεανίας καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ εὗρίσκετο καὶ τὴν ἀθλίαν πραγματικότητα ἣτις περιέβαλλεν αὐτόν. Δὲν ἦτο πρὸ τῆς ῥυπαρᾶς καλύβης τοῦ Ἀθιγγάνου, ἀλλ' ἐν μαγικῷ τινι ἄντροφ. Ὁ αὐλητῆς δὲν ἦτο ὁ μονόφθαλμος σιδηρουργός, ἀλλὰ τερατώδεις τι μυθολογικὸν πλάσμα καὶ ἡ Ζεμφύρα, ἡ ρακενδύτος κόρη, Νεράιδα αἰθερόπλαστος. Ἐβλεπε πρὸ ἑαυτοῦ ὁ ταλαίπωρος οὐδὲν ἄλλο ἢ σκηνὴν τινα ἐκ τῶν παραμυθίων τῆς γραιίας μάμμης, ὅσα καὶ ἐφθῶς ἔτι ἤκουσε παρὰ τὴν ἐστίαν....

Καὶ ἠθέλησε νὰ πῖν, νὰ πῖν ὅπως σβέσῃ τὴν φλόγα, ἣτις ἔκαie τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸ στῆθος. Εὐτυχῶς ὁ ἄσκος ἦτο κενός· πρὸ μικροῦ ὁ Ἀθιγγανὸς ἐθήλασεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὰς τελευταίας ὑπολειφθείσας σταγόνας. Ὁ χωρικός ἐπειράθη νὰ ἐγερθῆ, ἀλλὰ τὰ γόνατα ἔτρεμον καὶ ἔπεσε πάλιν βαρὺς κατὰ γῆς.

Ὁ Ἀθιγγανὸς ἐνθουσιῶν ἐκ τῶν ἤχων τοῦ

ιδίου ὀργάνου καὶ ἐκ τοῦ χοροῦ τῆς κόρης εἶχεν ἤδη ἐγερθῆ τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ κλονούμενος, σφάλλων, ταλαντευόμενος, παρηκολούθει δῆθεν τὰ βήματα τῆς χορευτρίας. Εἶχε δὲ τι τὸ διαβολικὸν ἢ θεὰ τῶν δύο ἐκείνων ρακενδύτων πλασμάτων, ἅτινα ἐκινούντο ἐν ἀνίσῳ ταχύτητι καὶ χάριτι πρὸ τῆς ἡμισθέστου πυρᾶς.

Ἀλλὰ δὲν παρετάθη τοῦτο ἐπὶ πολὺ· ὁ σιδηρουργὸς προσκόψας ἐπὶ λίθου ἀπώλεσε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς ὑπτιος ἄνευ τινὸς βλάβης. Ἐν τῇ ἀνέτῳ δὲ ταύτῃ θέσει μὴ ἐννοήσας ὅτι ὁ ὀξύαυλος εἶχεν ἐκφύγη τοῦ στόματος ἐξηκολούθει ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνακινῶν τοὺς δακτύλους ἐπὶ τῶν ὀπῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ φουσῶν ἀνωφελῶς εἰς τὸν ἀέρα. Μετ' ὀλίγον τὸ μάταιον φύσημα διεδέχθη ῥόγγος ὑπνώπτοντος, ἀλλ' οἱ δάκτυλοι ἐκινούντο ἔτι μηχανικῶς ἐπὶ τοῦ ξύλου.

Ἐν τούτοις ἡ Ἀθιγγανὶς ἔπαυσε τὸν χορὸν, ἔρριψε πέραν τὸ ντέφι καὶ ἔστη ἀκίνητος, ἀσθμαίνουσα παρὰ τὴν θύραν τῆς καλύβης:

— Γιαννῖ, εἶπε μετὰ μικρὸν, ἔλα βόθηα νὰ πᾶμε τὸν ἀφέντη μέσα νὰ 'συχάσῃ.

Ὁ χωρικός ἐντεινάς ὄλας τὰς δυνάμεις τῶν μυῶνων κατώρθωσε νὰ ἐκρίζωθῇ τέλος τῆς θέσεως αὐτοῦ.

— Δός μου ἓνα κανάτι νερὸ νὰ βρέξω τὸ κεφάλι μου, εἶπε πιέζων διὰ τῆς παλάμης τὸ καῖον μέτωπον.

Ἡ Ἀθιγγανὶς ἐπλησίασε φέρουσα τὴν λάγνην:

— Ἐλα τὸ λοιπόν, σκύψε νὰ σοῦ δροσίσω τὴ λαῦρα τοῦ μυαλοῦ! ἐφώνησε γελῶσα.

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ κύψῃ ὁ Γιαννῖος καὶ ἠσθάνθη κατακλυσμόν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς βράχεως αὐτοῦ.

— Διαβολοκόριτσο, ποῦ θὰ μοῦ πᾶς τόρα! Καὶ ἤρπασεν αὐτήν.

Ἄλλ' ἐκείνη ἐξέφυγε καγγάσασα καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν καλύβην. Ὁ χωρικός ἠκολούθησεν αὐτὴν εἰς τὸ σκότος. Ψηλαφῶν, προσκόπτων ἐπὶ τῶν σκευῶν ἤκουε τὸν εἰρωνικὸν αὐτῆς γέλωτα ἀπὸ τοῦ βάθους.

— Θὰ 'ξυπνήσῃ ὁ ἀφέντης... κάτσε φρόνιμος... τόσο σ' ἀναψε τὸ κρασί!.. θὰ τσακίσῃς τίποτα...

Ἐψιθύριζεν ἡ Ἀθιγγανὶς διακεκομμένως καὶ γελῶσα ἐκάστοτε. Ἄλλ' ὁ χωρικός ἦτο νῦν ἐγγὺς καὶ ἠπλώσεν ἐπ' αὐτὴν χεῖρα. Μάτην ἠθέλησε νὰ ἐκφύγῃ οὐχὶ πλέον γελῶσα, ἀλλ' ὀργίλη· ὁ χωρικός ἦτο εὐρωστος καὶ ἐκράτει αὐτὴν σφιγκτὰ διὰ τῆς δεξιᾶς.

Αἴφνης κρότος τις ὡς ὑποχθόνιος βροντὴ ἐκλόνησε τὴν καλύβην καὶ ὁ χωρικός ὠπισθοχώρησεν ἔντρομος καταλιπὼν τὴν κόρην, ἣτις εὐθὺς ἐξέφυγε διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας.

Ὁ Γιαννῆς εὐθὺς συνελθὼν ἐκ τοῦ τρόμου ἐνόησε πόσον οὗτος ἦτο παράλογος· ὁ κρότος εἶχε προέλθει ἐκ τοῦ παρακειμένου μεγάλου τυμπάνου, ἐφ' οὗ τυχαίως ἢ σκοπίμως ἐκτύπησεν ἡ χεὶρ τῆς κόρης. Μένεα πνέων ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ τῆς σκοτεινῆς καλύβης.

Ὁρθία πλησίον τοῦ Ἀθιγγάνου, ὅστις ἔρρευχε πάντοτε κατὰ γῆς, ἡ κόρη ἔστατο ἀγρία τὴν θέαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμπον ἐν τῷ σκιοφωτῷ ὡς οἱ τῆς γαλῆς, αἱ ὀφρῦς συνεσπῶντο, τὰ πτερυγία τῆς ῥινός διεστέλλοντο, καὶ συνεπτύσσοντο τὰ χεῖλη. Τὸ ἐρυθρὸν μαντίλιον εἶχεν ὀλισθήσῃ πρὸς τὰ ὀπίσω τῆς κεφαλῆς, τὸ περιστήθιον σχισθὲν ἀπεκάλυπτε τὸν τράχηλον καὶ μέρος τοῦ μελάγχρου στήθους. Οὐδόλως προσέχουσα εἰς τὴν ἀταξίαν ταύτην τοῦ ἱματισμοῦ ἡ Ἀθιγγανὶς ἐκράτει διὰ τῶν δύο χειρῶν ἀπὸ τοῦ στελεοῦ βαρὺν πέλεκυν πρὸς τὴν γῆν κεκλιμένον.

— Γιαννιέ, εἶπε διὰ φωνῆς ἀποφασιστικῆς, ἦν καθίστα τρομώδῃ ἡ ὀργή, μεθυσμένος ἢ ξεμέθυστος μὴ ζυγώσης γιατί, μὰ τὰ κόκκαλα τῆς μάννας μου, σὲ χωρίζω 'σὲ δύο σὰν κουτσούρι.

Ὁ χωρικός προσέβλεψεν αὐτὴν μετὰ δέους ἄμα καὶ θαυμασμοῦ. Οἱ καπνοὶ τῆς μέθης διελύοντο, αἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πάθους συνετρίβοντο ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐκείνης μεταμορφώσεως τῆς προκλητικῆς χορευτρίας.

— Κ' ἐγὼ σοῦ λέω, νὰ φιλήσω τὰ κόκκαλα τῆς μάννας μου, ἂν ἀπλώσω χεῖρι ἀπάνω σου.

Εἶπε τοῦτο διὰ φωνῆς σταθερᾶς καὶ πῶς συγκεκινημένης. Ἡ κόρη ἄνευ διαταγῆς ἀφῆκε τὸ φονικὸν ὄπλον καὶ ἡ μορφή αὐτῆς ἀνέλαβε τὴν προτέραν προσήθειαν.

— Ἐλα τὸ λοιπὸν νὰ πᾶμε μέσα τὸν ἀφέντη. Τραβάει ἀπόγειο γιερό.

Ὁ Ἀθιγγανὸς ἀφυπνισθεὶς ἐκ τῶν φωνῶν, ἐστράφη πρὸς τὸ δεξιὸν πλευρὸν καὶ ἀνήγειρε μικρὸν τὴν κεφαλὴν χειρονομῶν καὶ ἀσυναρτήτως γρυλλίζων. Ὁ χωρικός ἀνήγειρεν αὐτὸν καὶ ἔσυρε πρὸς τὴν καλύβην· ἡ νεᾶνις προηγεῖτο κρατοῦσα δᾶδα. Ἀπέθηκαν αὐτὸν κοιμώμενον, παραλαλοῦντα ἐν τῇ σκοτεινῇ καλύβῃ, ἦν ἐπλήρου μᾶλλον καπνοῦ ἢ φωτὸς ἢ δᾶς τῆς Ἀθιγγανίδος.

Ὁ χωρικός ἐσκέφθη ὅτι ὤφειλε τέλος νὰ φύγῃ, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἀποχωρισθῇ τῆς κόρης, ὠργισμένης ἔτι ἐναντίον αὐτοῦ :

— Καληνύκτα, εἶπε διὰ φωνῆς συγκεκινημένης, καὶ συμπάθα με· δὲν ἤμουν 'ς τὰ λογικά μου ἀπόψε. Ὅ,τι κι' ἂν σοῦκανα, περασμένα ξεχασμένα...

Ἦτο εἰς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας· ἡ κόρη ἐφώτιζεν αὐτὸν διὰ τοῦ δαυλοῦ, διότι εἶχε σθεσθῆ ἢ πυρά. Ἀλλὰ μόλις εὐρέθη ἔξω τῆς θύρας,

φωνὴ πλήρης παραπόνου ἤχησεν ὀπισθεν αὐτοῦ:

— Γιατί εἶμαι φτωχιά καὶ κακομοῖρα, γιατί ἡ μοῖρα μ' ἔκανε τσιγγάνα καταφρονεμένη, θάρρεψες πῶς ἔμπορεῖς νὰ μὲ κάνῃς ὅ,τι θές ;

Καὶ ἔρριψε πέραν τὴν δᾶδα εἰς τὸ χῶμα καὶ ἤρξατο κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη.

Ἡ καρδιά τοῦ χωρικοῦ ἐραγίσθη ὡς ὕελος, ἐστράφη ἵνα τὴν παραμυθήσῃ :

— Ἐγὼ ἐσένα ;... δὲν νοιώθεις λοιπὸν πῶς χάνομαι, πῶς λυόνω ἔμπροστά σου 'σὰν λαμπάδα.

Ἄλλ' αὐτὴ ὤθησε βιαίως καὶ ἔκλεισε διὰ τοῦ σῦρτου τὴν θύραν. Ὁ χωρικός ἔμεινε γονυπετῆς ἰκετεύων, ἐκδηλῶν αἰσθήματα ἀγάπης—εἰς μάτην· ἡ θύρα ἔμεινε κλειστὴ καὶ ἠκούοντο μόλις οἱ καταπνιγόμενοι λυγμοὶ τῆς κόρης.

Τέλος ὁ ὕπνος ἔκλεισε τοῦ αἰσθηματικοῦ ἀγρότου τὰ βλέφαρα, αὐτὸς ὁ μόνος μετὰ τὸν χρόνον πρόχειρος ἰατρός τῶν δυστυχῶν καὶ τῶν ἐρωτευμένων. Ὅτε δ' ἐξύπνησε ριγῶν ἐκ τοῦ ψύχους ἢ ἠὲς ἐχρύσου μόλις τὴν ὀφρὺν τοῦ βουνοῦ καὶ οἱ πετεινοὶ προσεφώνουν ἀλλήλους πέραν ἐν τῷ χωρίῳ. Ὁ χωρικός ἀσυνειδήτως ἠγέρθη καὶ βήματι βραδεῖ ἠκολούθησε τὴν διὰ τοῦ δάσους πρὸς τὰς Γούδας ἰδόν. Τὰ συμβάντα τῆς νυκτὸς ἀπέμενον ἐν τῇ ἐσκοτισμένῃ μνήμῃ αὐτοῦ ὡς μακρότατον ὄνειρον. Ἀλλὰ καθόσον ἡ πρωινὴ δρόσος ἔπνεε δροσερὰ ἐπὶ τὸ φλέγον μέτωπον, αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις ἀνελάμβανον τὴν προτέραν αὐτῶν λειτουργίαν καὶ ὁ χωρικός ἀνεπύλει εὐκρινῶς μίαν πρὸς μίαν τὰς ποικίλας σκηνῆς τῆς παρὰ τῷ Ἀθιγγάνῳ φιλοξενίας.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΡΠΑΓΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Αἱ ταπειναὶ αὐταὶ περὶ γυναικός, περὶ συζυγικοῦ βίου καὶ συζυγικῆς τιμῆς ἰδέαι ἐξηγοῦνται μὲν γενικῶς ἐκ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τῶν κοινωνιῶν κατὰ τοὺς ἀπομεμακρυσμένους ἐκείνους χρόνους, ἔχουσιν ὅμως—ὅσον μάλιστα ἀφορῶσιν εἰς τὰς ἐγγάμους γυναῖκας—καὶ λόγον ὅλως ἰδιόκον, ὅτι δηλαδὴ αὐταὶ ἦσαν ἀρχικῶς αἰχμάλωτοι, ὡς ἐρρήθη ἤδη ἀνωτέρω. Φαίνεται ὅτι καὶ παρ' Ἑλλησιν, ὡς καὶ ἀλλοχοῦ, ἡ μονογαμία δὲν εἶναι ὁ πρῶτος τύπος τοῦ συνοικισμοῦ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, πρὸ αὐτῆς ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν κατάστασιν ὁμοίαν κατ' οὐσίαν ἐκείνην, ἣν σήμερον οἱ κοινωνισταὶ λεγόμενοι ὄνειροπολοῦσι. Πρὶν ἰδρυθῶσι κράτη